

(адміністративно-правовий аспект) / С.М. Баранов-Мохорт // Форум права. – 2012. – № 1. – С. 65–70.

2. Про засади запобігання і протидії корупції : Закон України від 7 квітня 2011 року № 3206-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 40. – Ст. 404.

Дердель С.Ю.

здобувач вищої освіти 4-го курсу
факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Кисельов А.О.

кандидат юридичних наук, доцент кафедри оперативно-розшукової діяльності ФПФПКП Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ КОНФІДЕНЦІЙНОГО (НЕГЛАСНОГО) СПІВРОБІТНИЦТВА З НАЦІОНАЛЬНОЮ ПОЛІЦІЄЮ З ПИТАНЬ ПРОТИДІЇ ОРГАНІЗОВАНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ

На основі Конституції України розроблені принципи оперативно-розшукової діяльності і конфіденційного співробітництва громадян з оперативними підрозділами Національної поліції України. До них належать: верховенства права, законність, дотримання прав і свобод людини. Ці конституційні принципи знайшли своє нормативно-правове закріплення у ст. 4 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» [1].

Принципи конфіденційного співробітництва є керівними принципами, нехтування якими негативно вплине на діяльність оперативних підрозділів. Проаналізувавши принципи оперативно-розшукової діяльності, ми виділили найбільш необхідні для використання в межах конфіденційного співробітництва з Національною поліцією.

Найважливішими для конфіденційного (негласного) співробітництва є такі галузеві принципи ОРД:

а) конспірації, що забезпечує зберігання в таємниці від об'єктів ОРД та їх оточення фактичних цілей, завдань, заходів і засобів здійснюваної оперативно-розшукової діяльності;

б) добровільності залучення осіб до виконання завдань ОРД;

в) конфіденційності в довірчих стосунках оперативних підрозділів із такими особами;

г) забезпечення безпеки, а також правового й соціального захисту осіб, які сприяють оперативно-розшуковій діяльності [2, 37].

Перший принцип, на якому базуються конфіденційні відносини, тлумачиться так: уповноважена особа, залучаючи до конфіденційного

співробітництва особу, гарантує тим самим збереження факту такого співробітництва в таємниці від сторонніх осіб. Таким чином, між уповноваженими особами і особами, яких залучають до співробітництва існує певний взаємозв'язок, який може бути як взаємозалежним як функціонально, так і лінійно, але в умовах конфіденційної співпраці - повністю незалежними один від одного.

Тобто у конфіденційних відносинах між уповноваженою особою та особою, яку залучають до конфіденційного співробітництва закладено основний принцип, яким є безпосередня взаємодія між цими суб'єктами. Уповноважена особа зобов'язується дотримуватися гарантій, наданих довіреній особі законодавцем. Зауважимо, що з огляду на завдання, які виконують суб'єкти ОРД, конфіденційні відносини бувають як короткостроковими, так і довгостроковими. Проте, спираючись на досвід практичних працівників, вважаємо, що беззаперечна перевага віддається довготривалим конфіденційним відносинам. Перш за все, це визначається умовами, які потребують залучення осіб до вирішення завдань ОРД, а саме їх складністю та тривалістю.

Наприклад, допустимість залучення осіб до конфіденційного співробітництва. Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність» встановлює заборону на залучення медичних працівників, священнослужителів, адвокатів до виконання оперативно-розшукових завдань, якщо особою, щодо якої вони мають проводити оперативно-розшукові заходи, є їх пацієнт або клієнт [3, с. 331].

Наступним принципом є – добровільність. Цей принцип слід розглядати з такими правами, як: право на отримання винагороди (грошової переважно) за надану інформацію, про кримінальні правопорушення, що готуються або вчинені, та про загрозу безпеці суспільства і держави (п. 15 ст. 8 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність») [1], тобто така інформація сприяла розкриттю, припиненню та документуванню кримінального правопорушення; викриття причин та умов, що сприяють їх вчиненню, а також для надання допомоги в організації чи проведенні окремих оперативно-розшукових заходів чи негласних слідчих (розшукових) дій. Конфіденційний характер відносин у процесі співпраці не виключає, не зменшує та не обмежує будь-які права та свободи особи, крім випадків, прямо передбачених законом.

Принцип безпеки, а також правового та соціального захисту осіб, які сприяють оперативно-розшуковій діяльності, спрямований на забезпечення превентивних заходів безпеки з метою запобігання ймовірним і реальним загрозам життю та здоров'ю осіб, які допомагають правоохоронним органам.

Правове, а також практичне значення принципів функціонування оперативних підрозділів під час конфіденційного (негласного) співробітництва полягає в тому, що вони відіграють важливу роль у системі законодавчого забезпечення діяльності, пов'язаної з конфіденційною та негласною роботою оперативних підрозділів, та забезпечують поєднання законодавства та його виконання у діяльності уповноважених оперативних підрозділів під час конфіденційного (негласного) співробітництва.

Список використаних джерел:

1. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18 лютого 1992 р. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 22.
2. Ксенко В. Ф. Використання конфіденційної допомоги громадян у боротьбі зі злочинами: погляд сьогодення : монографія/ Ксенко В. Ф., Некрасов В. А., Мацюк В. Я. К.: КНТ, 2007. 204 с.
3. Сервецький І. В. Науково-практичний коментар Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» / Сервецький І. В., Дашко В. А. К., 2006. 400 .

Дума А.

здобувач вищої освіти ННІП ПФПНП

Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Юр'єв Д.С.

викладач кафедри фінансових та стратегічних розслідувань

Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ЗАПОБІГАННЯ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ (ВІДМИВАННЯ) КОШТІВ, ЯКІ ЗДОБУТІ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

Говорячи стосовно злочинів, які вчиняються у вигляді відмивання коштів то треба сказати, що вони здійснюються у більш випадках з метою прибутку. Відмивання коштів, являє собою саме процес, який дає змогу приховати незаконне походження цього. Адже коли кримінальна діяльність породжує значні ці прибутки, злочинці знаходять різні способи здійснення маніпуляцій із коштами так, щоб не привернути увагу до діяльності, що є їх джерелом, або до осіб, які беруть участь у даній діяльності. Злочинці досягають цього шляхом приховування джерел, зміни форми або переміщення коштів туди, де менша ймовірність привернути до них саме уваги.

Єдиного обґрунтованого поняття «відмивання коштів» у науковій юридичній літературі немає, але часто вживають його синоніми - легалізація коштів або «брудні гроші». Наприклад, С.Б. Чернов розуміє це поняття як умисне надання легітимного вигляду користуванню, володінню чи розповсюдженню фінансовими коштами, іншим майном [1, с. 52].

Також аналізуючи позиції науковців цієї проблеми, можна виділити ще й те, що «відмивання» містить у собі методи і способи, за допомогою яких кошти, здобуті злочинним шляхом, перетворюються на легальні доходи з приховуванням порушень законодавства.

Відсутнє єдине уніфіковане визначення і серед вчених, а саме, криміналістів. Вони розуміють це як:

- виведення «брудних» коштів зі сфери обігу тіньового капіталу з наданням видимості їхнього законного походження;